

Előfizetési árak:
 egész évre 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
 hirdetések megegyező árak szerint.

A lap megjelenik minden ostörtökön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 hová a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adódnak.

Kiadóhivatal: István-utca 9.
 hová a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési pénzek küldendők.
Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

PESTMEGYE SZABADELVŐ KÖZÖNSEGÉNEK HETILAPJA.

„Üdv neki! Áldott, ki az Urnak nevében jött!”

Ujpest, október 9-én.

János evangéliumának fentidézett szavai jutottak eszünkbe azon öröndetes hirre, hogy gróf *Csáky Károly* egyházmegyénk püspöke f. hó 12-én községünkbe jó, hogy itt a bérálás szentségét föladjá mindazon katolikus híveknek, kik tizenkettedik évüket már betöltötték s a bérálás szentségében még nem részesültek.

Az Ur nevében jön tehát, *üdv neki s legyen áldott!* mert Pál apostolnak a Zsidókhoz intézett levele szerint, „minden Főpap az emberekért rendeltetik az Isten előtt való dolgokban, hogy ajándékokat és áldozatokat vigyen *Isten eleibe* a bűnökért.”

Gróf *Csáky Károly* pedig nemcsak az Isten előtt való dolgokban serény, nemcsak magasztos egyházi hivatásának a magaslatán áll, hanem jó hazafi, nemes szívű s jótékony férfiú is, a ki nagy érdeklődéssel viseltetik minden kulturális, emberbaráti és társadalmi intézmény iránt és ezek felvirágoztatásában tevékeny részt vesz.

Magas műveltsége, előkelősége, gazdag tudományos ismeretei, szív és lelki nemessége már papi pályának a kezdetén feleltették úgy az egyház fejének, mint apostoli királyunknak a figyelmét.

Gróf *Csáky Károly* ugyanis 1852-ik július 24-én született Sopronban. Elemi tanulmányait ugyanott, a középiskolát pedig a jezsuiták kalksburgi kollegiumában végezte s ekkor értesítette atyját Csáky Emánuel grófot, hogy a papi pályára lép s az esztergomi főegyházmegye növendék-papjai közé vétette fel magát. Áldozó-pappá 1875. július 25-én szentelte Simor primás s Tardoskreddre küldte káplánnak, a következő évben azonban már magához hívta udvari káplánnak és ceremóniáriusnak. 1880-ban Esztergom-belvárosi plébános lett s a pápa, titkos kamarásai sorába emelte.

1885-ben a pozsonyi társas káptalan kanonokjává s 1888-ban az esztergomi főkáptalan kanonokjává neveztetett ki; 1895-ben curcolai ez. püspök lett s mint a főkáptalan legfiatalabb püspök tagja, a milleneumi ünnepélyek alatt ő vitte Ő Felsége a király előtt az apostoli keresztet. Váci püspökké 1900. április hó 18-án neveztetett ki.

Kineveztetése nemcsak a váci egyházmegyében, hanem az egész országban nagy örömet és meglegedést szült. Mi

ujpestiek szívből üdvözölték már akkor az új főpásztort, most pedig a midőn először teszi apostoli látogatását községünkben, a midőn a bérálás szentségében a Szent-Lélek erősítő, bátorító malasztját osztja ki mindazok között, kik bűnös lelküket az üdv hajlékává, szívüket a hit-, remény és szeretet templomává készek általa fölavitatni, most felekezeti különbség nélkül kétszeres örömmel üdvözöljük gróf *Csáky Károly* püspököt községünkben s őszinte lelkesedéssel kiáltjuk feléje:

„Üdv neki! Áldott ki az Urnak nevében jött!”

Brankovics György.

Gróf Csáky Károly váci püspök.

A községi számadások elsőfoku felülvizsgálata.

A község képviselőtestülete f. é. október hó 8-án d. e. 10 órakor *Révész István* dunakeszi lelkész s kiküldött megyebizottsági tag elnökle mellett közgyűlést tartott, melynek tárgyát az 1899. 1900 és 1901-ik évi községi számadások elsőfoku felülvizsgálata képezte.

Révész István elnök üdvözölvén a képviselőtestület megjelent tagjait, irányelvként kijelentette, hogy a legmesszebb menő jogot adja meg a képviselőknek arra nézve, hogy a számvizsgáló bizottság jelentéséhez és a számadásokhoz hozzászóljanak, azokat megbirálják és véleményt mondjanak.

Mády Lajos e kijelentés kapcsán arra kéri az elnököt és a képviselőtestületi tagokat, hogy különösen az ő ténykedését és azon tetteket vizsgálják meg szigorúan és

pontosan, amelyeket a helyi sajtó egy közege *kirívó* tételekként mutatott be, s a melyekről azt állítja, hogy azokat ő papi-palástjával takarta el, a mely állítás ép oly *koholmány* és *rágalom*, mint az, hogy ő népszámlálási ezélokra pénzt vett fel s hogy az ipariskolai és ovodai ezélokra felvett összegekről részletes számadás mellékelve nincs.

Zsoldos János annak kijelentése után, hogy a törvény által előirt alakiformalások teljesen betartottak, átadta az elnöknek a számvizsgáló bizottság jelentését s a szükséges okmányokat.

Berényi Antal segédjegyző felolvassa a terjedelmes jelentést, melyből kitűnik, hogy a számvizsgáló bizottság alapos és mindenre kiterjeszkedő munkát végzett s hogy éppen azoknak a „kirívó” tételeknek az indokait vette be terjedelmesen a jelentésébe.

A tárgyalás lefolyását s a képviselők egyes felszólalásait — lapunk zártakor — nem közölhetjük részletesen s csak a számadások végeredményét adjuk. E szerint az 1899-ik év: 513,941 K 52 fillér bevétellel, — 507,935 K 7 f kiadással, és így 6006 K 45 f pénztári maradvánnyal; — az 1900-ik év: 998,203 K 79 f bevétel, — 986,875 K 38 f kiadással, — s így 1328 K 41 f pénztári maradvánnyal; — az 1901-ik év: 783,884 K 48 f bevétellel, — 781,921 K 53 f kiadással, — és így 1958 K 95 f pénztári maradvánnyal zárult le.

A képviselőtestület a számadásokat tudomásul vette s a számadók részére az elsőfoku felmentvényt egyhangulag megadta.

Bemutatott ezután a népszámlálás részletes számadása, melynek összegét nem *Mády Lajos*, hanem a közreműködők vették fel a község pénztárából a saját nyugtáikra; bemutattak az 1900/1901. és 1901/1902-ik évi ipariskolai és ovodai számadások, melyeket nem *Mády Lajos*, ha-

nem más bizottság vizsgált felül, s melyekre nézve a képviselőtestület a felmentvényt a számadók részére szintén egyhangulag megadta.

Végül *dr. Kis Sándor* indítványára a képviselőtestület *Révész István* elnöknek a közgyűlés tapintatos vezetéséért és *Mády Lajos*nak, a számadások körül kifejtett 8 hónapi fáradtságos és alapos munkálkodásért jegyzőkönyvi köszönetet, közreműködő segédjegyzőnek és *Nagy György* ellenőrnek pedig 200—200 korona jutalmat szavazott meg egyhangulag.

A képviselőtestület viharosan megéljenzte *Mády Lajos*t, a számvizsgáló bizottság elnökét s az alaptalan hírlapi támadással szemben fényes erkölcsi elégtételben részesítette.

Révész István elnök kijelentvén, hogy a mai közgyűlés tárgyalásából s a képviselőtestület itéletéből meggyőződött arról, miszerint Ujpest háztartása lelkiismeretesen,

bölesen vezetteték és kezeltetik, e meggyőződése alapján köszönetet mond a maga részéről is *Máty Lajosnak* és az *előjárásának* s a közgyűlést befejeztnek jelentette ki.

Ujpest hazafias közönségéhez!

Ujpest közönsége, mely a hazafias érület ápolásából mindig lelkesen kivette a maga részét, most ezen hazafias ihletnek külső kifejezést is akar adni. A legszebbet, a mit jó hazafiak tehetnek, a haza legnagyobb fiának, *Kossuth Lajosnak szobrát* akar emelni Ujpesten.

Ez a szobor fogja Ujpest hazafias közönségének legszebb erényét: hazaszeretetét hirdetni, melynek fényes lángja szívünkben magasan lobog. Ez a szobor fogja hirdetni, hogy Ujpest hazafias közönsége becsülni tudja *népünk megváltójának, a szabadság apostolának, Kossuth Lajosnak emlékéit, a ki hazát adott népének, alkotmányt hazájának és szabadságot nemzetének.* A ki embert és embert egyenlővé tett, testvérré avatott és jog-egyenlőséget szerzett édes mindnyájunknak.

A hála a legszebb erény és mi Kossuth Lajosnak igen nagy hálával tartozunk, mert a legszebb jogokat szerezte népének.

Ezért a szobor nemcsak Kossuth Lajos nagyságát fogja hirdetni, hanem Ujpest hazafias közönségének háláját is, melylyel becsülést és tisztelet szerez önmagának a nemzet előtt.

Mélyen tisztelt Polgártársak! Mutassuk meg, hogy Ujpest hazafisága nemcsak a szívekben honol, hanem tettekben is nyilvánul. Mutassuk meg, hogy ez a testvériség, melyet Kossuth apántól örököltünk, híven megvan őrizve szívünkben. Hassunk oda szívvel-lelkelemmel, hogy a Kossuth-szobor minél előbb hirdesse Ujpest dicsőre a nagy hazafi halhatatlanságát. Adjuk hozzá utolsó filléireinket, a hazaszeretet oltárára, hogy a szoborra szükséges összeg minél előbb meglegyen.

Gyermek, ifju, fiatal és öreg járuljon hozzá ahhoz a szent célhoz, gyűjtsünk mindenhol a hol megfordulunk: iskolában, hivatalban, műhelyben, vendéglőben, kávéházban, stb., hadd legyen alkalma mindenkinek, szegénynek és gazdagnak, tehetség és módja szerint filléreivel a szent cél megvalósításához hozzájárulni.

Minden adományt köszönettel veszünk és hírlapilag nyugtázzunk és a nemes adakozók neveit a szobor alapkövében megörökítjük.

Az adományokat a szobor felállításáig egy helybeli pénztintézet fogja kezelni.

Reméljük, hogy Ujpest hazafias közönsége meghallgatja szövegünket és megvalósítani segíti legszebb óhajunkat. Áldja meg a magyarok Istene Ujpest hazafias közönségét.

Gróf Károlyi Sándor

a szobor-bizottság védnöke.

Zsoldos János, Brankovics György, Katona József a szobor-bizottság díszelnökei.

Endre János ügyvezető elnök, *Ziegler Józsefné* elnök, *Tresz Károlyné* alelnök.

Pohl Károly titkár, *Braezkó Imre* pénztáros, *Csizmázia Antal* jegyző.

Mártonffy Imre, Gelencsér Dánielné, Poák János ellenőrök.

Rudics Dávid, dr. Fehér Márton számvizsgálók.

Bizottsági tagok:

Ujpest község előjárósága részéről: *Lindt János, Hochbaum Jakab, Gurányi István, Kárpáti József és Hajdu János.* A „Kossuth Lajos Nőegyesület” részéről: az egész választmány. Az „Ujpesti Nőegyesület” részéről: *Friedmann Arminné, Deutsch Zsigmondné és Schwarcz Jakabné.* A sajtó részéről: *Dr. Aradi Béla és dr. Sugár Bódog.* Az egyházak részéről: *Illek Vincze, Máty*

Lajos, Geduly Lajos és dr. Venetiáner Lajos. A tantestületek részéről: *Scherer Gyula, Greizinger István, Gutkopf György, Friedrich Vendel, Józsa Dániel, Kiss Béla, Baumgarten Etel, Radoch József, Imrich János, Földes Károly, Liszer Ignác, Bendász János, Halapy János, Papp Mihály igazgatók.* Az „Ujpesti Közművelődési Kör” részéről: *dr. Führer Simon, Kárpáti János és Kozma Farkas.* Az „Ujpesti Zeneművelő-Egyesület” részéről: *dr. Nádaskay Béla, Seymann Emil és Boldog Kálmán.* Az „Ujpesti takarékpénztár” részéről: *Diamantstein Lajos, Sonnenfeld Miksa és Benkovits Imre.* Az „Ujpesti kereskedelmi és iparbank” részéről: *Friedmann Armin, Aczél Béla és Salamon Lajos.* Az „Ujpestvidéki takarékpénztár” részéről: *dr. Hédervári Soma, Hádl József és Fried Vilmos.* Az „Ujpesti polgári hitelszövetkezet” részéről: *Czipauer János, Staviczky József és Komporday Aurel.* Az „Ujpesti ipartestületi hitelszövetkezet” részéről: *Höbert Béla, Csepreghy Pál és Molnár Vilmos.* Az „Ujpesti czipész-szövetkezet” részéről: *Scheer István, Tresz Károly és Tresz Sándor.* Az „Ujpesti kereskedő és szatócsok ipartársulata” részéről: *Braezkó Imre, Glüek Henrik és Waldmann Fülöp.* Az „Ujpesti vendéglősök és koresmárosok ipartársulata” részéről: *Máté Ambrus, Preszler Samu és Herzeg József.* Az „Ujpesti ipartestület” részéről: *Farmathy István, Rein Ede és Pótz Mihály.* Az „Ujpesti függetlenségi kör” részéről: *Konyha Géza, Pohl Károly és Ziegler József.* Az „Ujpesti iparos kör” részéről: *Esztergályos Ferencz, Záhorszky Pál és Tomesányi Árpád.* Az „Ujpesti művezetők egyesülete” részéről: *Kraft József és Laszkovits József.* A „Nándor” egyesület részéről: *Busfy István, Korányi Jenő és Gerzsabek János.* Az „Ujpesti önkéntes tűzoltó-testülete” részéről: *Schober Károly.* A „Pamutipar gyár” tűzoltó-testülete részéről: *Kalmár Albert.* A „Mauthner gyár” tűzoltó-testülete részéről: *Hodál Mátyás.* A „Jutagár” tűzoltó-testület részéről: *Neubrandt János.* A „Wolfner gyár” tűzoltó-testülete részéről: *Opfermann G. A.* „Gr. Ráday Gedeon hadastyán egyesület” részéről: *Piller Vilmos és Abaffy Károly.* A „Közuti villamos vasut” ujjpesti testülete részéről: *Sztanyó József, Durmits János, Morotz József.* A „BUR” villamos vasut ujjpesti testülete részéről: *Weisz Ignác, Tárnoky Géza és Löwy Géza.* Az „Ujpesti timárségek szak-egylete” részéről: *Csáky János, Berger Adolf és Szőke György.* Az „Ujpesti timárségek betegsegélyző pénztára” részéről: *Fleischmann Tivadar.* Az „Ujpesti kalapos-egylet betegsegélyző-egyesülete” részéről: *Zatykó György.* Az „Ujpesti Dalkör” részéről: *dr. Ugró Gyula, Reichert Miklós és Jáek József.* Az „Ujpesti kereskedő és iparos ifjak önművelődési köre” részéről: *Szilágyi Pál és Kardos Gyula.* Az „Ujpesti katolikus legényegylet” részéről: *Wüstner Henrik, Schönberger Jakab és Kálmán János.* Az „Iparos-munkások képzésére alakult ujjpesti bizottság” részéről: *Földes István.* Az „Amodeo Agnes asztaltársaság” részéről: *Skarnitzl Ferencz, Bräuer Ferencz és Seebauer György.*

Ujpest polgársága részéről: *Altwehr József dr., Aradi Béla dr., Andrejka József, Baksay Sándor, Boda Aladár, Balogh Armin, Berényi Antal, Cseh Iván, Csepesányi Béla, Csuhá József, Deutsch Zsigmond, Dokuly Lajos, Erkel Gyula, Elek Pál dr., Feldmann Gyula dr., Fuchs Antal, Fuchs Ignác dr., Föhneim Zsigmond, Farkas János, Fehér Bertalan, Gönczy Pál, Gerő Zsigmond, Grenzó Sándor, Hazslinszky Gusztáv, Hédervári Ernő dr., Hevesi Vilmos, Henter Gábor, Hlavaeck István, Hasenegger Ferencz, Keleti Gyula, Klein Ignác, Kovács Nagy Lajos dr., Kanovits Géza, Kövér Sándor, Köhn Miklós, Kumsay Sándor, Kiss József, Kiszling István, Lichtmann Henrik dr., László Endre, Linter János, Löwy Bertalan, Kenkey Márton, Lauffer N., May Ottó, Mauthner Mihály, Miklós Antal dr., Németh Gyula tanár, Oszmann Mór dr., Podruzsik Ferencz, Prónay Gyula, Ráday Antal, Roth Adolf, Sonnenfeld Lajos, Schreiber Gyula, Szeredniezky Nándor, Seligmann Jenő dr., Szerényi Kázmér, Székely Lajos, Székely Henrik, Schiffer Henrik, Sternthal Miksa, Tassy Károly, Vikár István, Vanyek Béla, Weisz Mór, Wolfner Nándor, Wolfner József, Wolfner Jakab dr., Zacharia Péter.*

Ujpest hölgyei részéről: *Andrejka Margit, Blas Józsefné, Cserba Dezsőné, Deltl Erna, Endre Jánosné, Friedrich Anna, Farkas Jánosné, Fuchs Róza, Feldmann Józsefné, Feiszinger Etel, Gegus Ilona, özv. Giezinger Józsefné, Höbert Béláné, Hevesi Vilmosné, Hajdu Ilona, Józsa Dánielné, Illek Nándorné, Lusztig Emma, Lindt Jánosné, özv. Lichtenstein Vilmosné, Mártonffy Etel, Máty Lajosné, Péteri Teréz, Pohl Emma, Rotter Mária, Ráday Antalné, Roth Róza, dr. Sugár Bódogné, Steininger Gyuláné, Scherer Gyuláné, Schön Bernátné, Stanyó Józsefné, Slatky Dánielné, Török Mihályné, Török Ignáczné, Uzsák Jánosné, és Zsoldos Vilma.*)*

*) A szobor-bizottság névsora a „Társadalmi Lapok” múlt számában hibásan közlötten: itt helyesbítetik.

H I R E K.

— **Közgyűlés a vármegyén.** A vármegye törvényhatósági bizottsága f. évi október hó 13-án d. e. 10 órakor tartja rendes évnegyedes közgyűlést, melynek tárgysorozata 226 pontot foglal magában. A közgyűlést megelőzőleg a vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 9-én d. e. 10 órakor a vármegyeház nagytermében ülést tart.

— **Bérmálás Ujpesten.** F. é. október hó 12-én gróf *Csáky Károly* váci püspök, *Jung János* főlmentelt püspök váci kanonok társaságában a bérmálás szentségét fogja föladni Ujpesten azon katolikus híveknek a kik 12. évüket betöltötték és a bérmálás szentségében még nem részesültek. *Gróf Csáky Károly* udvari kíséretével együtt a bérmálás napjának október 12-én reggelén 8 óra 9 perczkor érkezik az Ujpest-Rpalotai pályaudvarba, a honnan hosszú kocsisor kíséretében az *Árpád-úton*, a község ház előtt az *István-utczán* a templom-téren át a plébánia épületébe vonul. A plébániából rövid megpihenés után körmenetileg a templomba megy, a hol a püspöki mise és szentbeszéd után lesz a bérmálás. Ez alkalomból felkérjük Ujpest lakosságát, hogy az egyházi ünnepélyfényének emeléséhez járuljon hozzá illő módon s azon utvonálnak a házaik, amelyen a püspök bevonul, díszítse föl nemzeti zászlókkal.

— **A király neve-napja.** Magyarország apostoli királyának *I. Ferencz Józsefnek* f. hó 4-én volt a nevenapja. Községünk középületeit ez alkalomból nemzeti lobogókkal díszítették föl, a templomokban hála istenitiszteletek tartattak s minden ajk elrebegette hogy: „Isten áld meg a királyt!”

— **A magyar nemzet Nagypénteke.** Október 6-án a község házra kitűzött gyászlobogók hirdették, hogy: ma van a magyar nemzet nagypénteke. Az aradi vértanúk megdicsőülésének ezen évfordulóján gyász-mise volt a római katolikus templomban, este pedig az „Ujpesti Iparoskör” gyászünnepeket rendezett a saját Sándor-utczai helyiségében, a hol *Mártonffy Imre* szerkesztő lendületes ünnepi beszédet mondott, mely után hazafias költemények és dalok következtek.

— **A katolikus kör** f. é. október hó 5-én d. u. 5 órakor tartotta *Höbert Béla* elnöklése mellett alakuló közgyűlést a róm. kath. egyházközség tanástermében. A közgyűlés kimondta a katolikus kör megalakítását, letárgyalta s esekély módosításokkal elfogadta az alapszabályokat s felhatalmazta az elnökséget, hogy azokat megerősítés végett terjessze fel a belügyminiszterhez s addig is míg az alapszabályok jóváhagyatnak s a tisztviselői kart megválasztó közgyűlés összehívatik, az összes előintézkedéseket megtegye. A taggyűjtő iverket eddig 152-en irták alá.

— **A Vörörmarty-szobor** pályázat sorsa eldőlt. Az ujjpesti szobrászok közül díjat nyertek: *Kallos Ede* és *Andrejka József.* A szobor kivételével azonban a pályázók közül egyik sem bizatott meg. A szoborbizottság szűkebb körű pályázatot fog hirdetni, melyben az első öt pályamunka tervezője vehet részt. Ezek között van *Kallos Ede.*

— **Egybekelés.** Fuchs Armin f. évi október hó 26-án d. u. 4 órakor az ujjpesti izr. templomban tartja egybekelési ünnepélyét *Presser Fancsi* kisasszonnyal, *Presser József* leányával.

— **Halálozások.** *Schein Dávidné* szül. *Kaufmann Teréz* asszony f. hó 3-án 77 éves

korában jobblétre szenderült. A köztiszteltnek örvendő polgárnőt, a kiben *Liszer Ignác* elemi isk. igazgató és *Fornheim Zsigmond* ékszerész az anyósát gyászolja, nagy részvéttel kísérték ki f. hó 5-én az izr. sírkertbe. Ugyanevak f. hó 3-án halt meg *Ulicsny József* m. kir. posta- és táviró-főtiszt 38 éves korában. Kartársai öszinte részvéttel kísérték az ki örök nyugalom helyére.

— **Ujpest község virilistái az 1903-ik évre a következők:** Rendes tagok: Csepesányi Béla gyógyszerész 2374 K 76 f. (kétszeres) Deutsch Zsigmond ékszerész 1850 K 77 f. Róm. kath. egyház 1822 K 44 f. Löwy Armin és fiai, keresk. 1700 K 47 f. ingatlan, adó) Wolfner Gyula és tsa. gyárosok 1450 K 32 f. (ingatl. adó) Schreiber Gyula építk. vállalkozó, 1522 K 07 f. Schwartz Jakab mézárós, 1463 K 97 f. gróf Károlyi Sandor földbírtokos, 1428 K 07 f. Lindenbaum Mór háztulajdonos 1329 K — f. Fürst Gerson kereskedő, 1259 K 12 f. Dr. Polacsék Károly ügyvéd 1258 K 48 f. (kétszeres) Székely Lajos gyárigazgató, 1221 K 80 f. Adamis Lajos ügyvéd 1203 K 68 f. (kétszeres) Ujpesti takarékpénztár 1183 K 82 f. (ingatlan adó) Dr. Dajcs Edéné háztulajdonos 1030 K 60 f. Schein Dávid háztulajdonos 1030 K 53 f. Utschig Ferenczné háztulajdonos 996 K 90 f. Sonnenfeld Lina és fiai keresk. 940 K 60 f. (ingatlan adó), Liebenritt Józsefné háztulajdonos 937 K 33 f. Hlavacsék István tanító 926 K 38 f. (kétszeres.) **Pótlagok:** Follát József, Tóbiás Endre, Heidrich Ignác, Diamant Ignác.

— **A magyar és német nyelv** alapos oktatására ajánljuk úgy urak mint nők részére egy e szakmában jártas ur. Közelebb értesítést ad lapunk kiadó hivatala.

Gyermek-otthon Ujpesten. A múlt év telén oly lelkesültséggel megindult gyermekvédelem-ügy megoldás útján van. A község e célra a Virág-utczában egy eddig iskolacélra használt telket bérelt ki 1000 koronával. Egy óvónőt, a komolyságáról ismeretes *Gallauner* k. a. ide osztotta be. Lesz egy dada, s szükség szerint szolgálomelyzet. A bérelt helyiség reggeli hat órától esti hat óráig lesz nyitva. Egyik részében a három éven aluli gyermekeknek lesz menhelyük. Másik fele az iskolás-gyermekeknek ad helyiséget iskolán kívüli időben. Itt kapnak a gyermekek enni s egyszerűsmind utasítást is nyerne házi feladatuk elvégzésében. Az intézmény, mint az óvoda-üggyel kapcsolatos, *Mády* esperes felügyelete alatt áll s ebben garantiát is látunk a tovább fejlesztésre nézve. Az otthon tervezetén most dolgoznak s úgy tudjuk, hogy be kívánják vonni a tanítókat is, kik remélhető, hogy a jó ügytől támogatásukat megvonni nem fogják. A nemes határozatért sok szegény fogja áldani az előljárókat. Mi, kik az ügy propagálásában örömmel vettünk részt, üdvözljük a kezdetet és támogatjuk — az intézményt.

— **Ellenőrzési szemle.** Az Ujpesten tartózkodó közös hadseregbeli legénységre nézve. Főszemlék Ujpesten, a község házában f. é. október 17., 18., 20., 21., 22., 23 és 24-én a következő sorrendben: a) október 17-én a Pestmegyébe illetékes összes szemlére kötelezettek; b) október 18-án az 1—65. sz. es. és kir. gyalogezredekhez tartozó nem pestmegyei illetőségűek; c) október 20-án a 66—102. sz. es. és kir. gyalogezredekhez tartozó nem pestmegyei illetőségűek, valamint az összes vadászcsapatok legénységei; d) október 21-én az összes többi fegyvernemhez és a es. és kir. osztr. honvédséghez tartozók. Utószemle: később fog megállapítani és közhírré tétetni.

— **Az „Ujpesti Kossuth nőgyesület.”** mely az Ujpesten létesítendő Kossuth-szobor kezdeményezője volt, nagy buzgalommal működik az ügy minél gyorsabb megvalósításában. F. évi október hó 3-án tartott választmányi ülésén megválasztotta a Kossuth-szobor bizottságot, mely lapunk más helyén olvasható. A szobor-ügyet most már a szobor-bizottság veszi a kezébe, mely a gyűjtéshez szükséges engedélyt már kérelmezte a megye alispánjánál és melynek elnyerése után mindjárt szétküldi a gyűjtő-íveket. A Kossuth-szobor ügy létesítésével a kezdeményező, „Kossuth nőgyesület” maradandó emléket fog hátrahagyni.

— **Kézimunka-kiállítás és Vásár.** A Kossuth-szobor bizottság vezetősége, mely alig hogy megalakult, már is igen életre-

való tervvel foglalkozik. Fel fogja hívni Ujpest hölgyeit, hogy készítsenek bármily csekély értékű izléses kézimunkát a Kossuth-szobor javára. A bizottság ezekből karácsony előtt kiállítást fog rendezni és a kézimunkákat a Kossuth-szobor javára eladni. Ezzel a bizottság alkalmat akar adni Ujpest lelkes hölgyeinek, hogy saját kezük munkájával járulhassanak hozzá a Kossuth-szobor létesítéséhez.

— **A dohánytözsdek piHENŐJE.** *Lukács* László pénzügyminiszter a dohányárusok üzleti helyiségeinek nyitvatartására s a dohánygyártmányok eladására vonatkozólag a következő rendeletet boesátotta ki:

A dohányárus kötelese árúhelyiségét általában reggeli 7 órától, a fő- és székvárosban esti 9 óráig, városokban esti 8 óráig, egyéb helyeken esti 7 óráig nyitva tartani s ezen idő alatt egy a hozzá anyagbeszerzés végett utalt árusokat, valamint a náluk megjelenő fogyasztó közönséget a kívánt anyaggal pontosan, gyorsan és készségesen kielégíteni.

Vasárnap és Szent István napján a kizárólagos dohányárusok reggeli 9 órától déli 12 óráig, a nem kizárólagos dohányárusok pedig addig kötelesek üzlethelyiségeiket nyitva tartani s az eladást ott közvetíteni, a meddig főzletők nyitva tartására — az ipari munkának vasárnap és Szent István napi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. t.-cz. 3. §-a alapján — engedéllyel bírnak. Megengedem továbbá, hogy:

1. A katolikus vallást követő dohányárusok husvét, pünkösöd, karácsony első napján és urnapján;

2. az ág. hitv. ev., az ev. ref. és az unitárius vallást követő dohányárusok husvét, pünkösöd, karácsony első napján, nagypénteken és áldozó esütörtök napján;

3. az izraelita vallást követő dohányárusok Roshasonó (ujév) két napján és a Jom-Kipur (engesztelő) napján;

4. a görög-keleti román és szerb egyházak vallást követő dohányárusok a husvét, karácsony és pünkösöd első napján üzleteiket teljesen zárva tarthassák.

Jelen rendeletem 1902. évi október hó 1 én lép életbe.

Budapest, 1902. évi szeptember hó 22.

Lukács, s. k.

— **Rendőri hírek.** *Gombamérgezés:* *Devedák* János gyári felvigyázó felesége gombát vásárolt f. hó 5-én az ujpesti piacon s levest főzött abból. A gombalevestől az aszszony, a férje, három gyermeke s egy Kovács Anna nevű eselédleány annyira rosszul lett, hogy orvost kellett hivatni, aki mind a hat személynek rögtön ellenmérget adott be, a melytől azután egy 8 éves fiu kivételével jobban lettek. A vizsgálat megindult az iránt, hogy kitől vásárolta az aszszony a mérges gombát. *Hirtelen halál:* *Boqnár* Károly 36 éves napszámos hirtelen rosszul lett a saját lakásán és rögtön meg is halt. Holttestét az ujpesti halottasházba vitték.

I R O D A L O M.

***Az állatok világa.** Brehm nagy művéről, amelyről már több ízben meg emlékeztünk, a 70-dik isnapvilágot látott s ezzel a legérdekesebb füzetek száma megszaporodott. A szerző a munka e részében a kolibrikról és a feeskékről ír az ő kiváló ismeretével és csodás elbeszélő hangján. Bájos képét adja egy a kolibri mint a feeskék életének és megkapó dolgokat mond el úgy táplálkozásukról, mint életmódjukról. A madárvilágnak ez a bravuros festése a szó szoros értelmében megkapja az olvasót a ki a legnagyobb érdeklődéssel lapozza végig a füzetet, amelynek szövege vetekedik a nagy mesterek legszebb műveivel. Az állatok világának ehhez a 70-dik füzetéhez a Légrády testvérek kiadócézég színes nyomatú műmellékletet esatolt, amely a sisakos kolibriket ábrázolja. Az állatok világának negyedik köteté majdnem befejezést nyer ezzel a füzetel. Egy-egy füzet ára 80 fillér, a már kész kötetek pedig 18 — koronáért szereshetők meg úgy a kiadóhivatalban (Váci-körut 78 sz.) mint minden könyvkereskedésben.

***A Magyar Biztosítási ügynek** haladását és fejlettségét igazolja az a körülményt hogy a biztosító intézetek és tisztviselők „Almanachja”, a „Magyar Biztosítási Könyv” V-ik kötete jelent meg a napokban.

A könyv nemcsak a szakembereknek szükséges, hanem hasznát látja laikus közönség is, mert mindenről teljes és kimerítő felvilágosítást nyújt, tartalmazza az összes intézetek szervezetét, üzleti jelentését, igazgatóságának, tisztikarának és főügynökeinek teljes névsorát. A könyv ára 4 korona (diszes angol vászonkötésben) megrendelhető a Biztosítási és Közgazdasági Lapoknál Budapesten, VII., Vörösmarty-utca 4. szám 1. 4.

Szerkesztői üzenetek.

D. K. urnak. Ha már annyira érdeklődik az ügy iránt, hát vegye tudomásul azt is, hogy nemcsak megtagadtuk az „Ellenzéki Ujság” szerkesztőjének a lovagias elégtételadást, hanem megirtuk a megbízottaihoz intézett levélben azt is, hogy ha ezért bárki bárhol és bármily módon minket gyávanak nevezne: hát *be fogjuk „tettleg” bizonyítani*, hogy nem vagyunk gyávák, aminek értelmét úgy hisszük nem szükséges bővebben magyarázni.

Ujpest község előljárósága.

39153.

1902.

Hirdetmény.

Ujpest község előljárósága az 1886: XXII. t.-cz. 33. §-a alapján közhírré teszi, hogy a legtöbb adót fizető községi képviselőnek a váci járási főszólgbabíró ur által sorrendben összeállított **1903. évi névjegyzéke öt napon át, vagyis f. é. október hó 12-től 16-ig bezárólag** a község házá 43. számú hivatalos helyiségében közszemlére ki van téve.

A névjegyzék tartalma a kitételnek közhírré tételétől, azaz **október 9-től számított 15 nap alatt** a vármegeyei alispán urhoz felebbezhető.

Ujpest, 1902. október 9-én

Zsoldos János s. k. főjegyző
Lindt János s. k. bíró
(P. H.)

1253 végrh. sz. 1902.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujpesti kir. járásbírósnak 1900. évi V. 4410 4 sz. végzése folytán **dr. Glósz Ferencz** ügyvéd által képviselt **Pesti magy keresk. bank** felperes részére **Bódogh Kálmán és neje** alperes ellen 1350 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 689 koronára becsült ingóságokra az ujpesti kir. járásbírósnak V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna **Káposztás-Magyar Kisfaludy-utca 12. sz. állat** leendő megtartása határidőül 1902-ik évi **október hó 16. napján délután 2 órája** kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt bitorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulaszták.

Kelt Ujpesten, 1902-ik évi október hó 30-ik napján.

Kiss Gyula

kir. bírósági végrehajtó.

